

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТУСА
ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ І ПРИКЛАДНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ПОЛІТОЛОГІЇ ТА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо виробничої практичної підготовки
для здобувачів вищої освіти СО «Магістр»
спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
ОП Публічна політика та адміністрування**

Вінниця 2020

Методичні рекомендації щодо виробничої практичної підготовки для здобувачів вищої освіти СО «Магістр» спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування ОП Публічна політика та адміністрування / Чальцева О.М., Прямухіна Н.В. – ДонНУ, 2020. – 15 с.

Рецензенти:

Лактіонова Олександра Анатоліївна – д.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів і банківської справи Донецького національного університету імені Василя Стуса

Польовий Микола Анатолійович - д.політ.н., професор кафедри політології та державного управління Донецького національного університету імені Василя Стуса

*Затверджено вченою радою
факультету інформаційних і прикладних технологій
_____ 2020 р.*

Зміст

Вступ

1. Відомості про виробничу практичну підготовку
2. Індивідуальні завдання виробничої практичної підготовки
3. Вимоги до оформлення звіту з виробничої практичної підготовки
4. Захист звіту з виробничої практичної підготовки та супровідні документи
5. Критерії оцінювання звіту з виробничої практичної підготовки

Список рекомендованої літератури

Додатки

ВСТУП

Виробнича практична підготовка здобувачів вищої освіти є невід'ємним складником навчального процесу та становлення фахівців. Здобувачі проходять виробничу практичну підготовку в межах Донецького національного університету імені Василя Стуса, установах, організаціях, підприємствах усіх форм власності.

Зміст виробничої практичної підготовки та послідовність її проведення визначається наскрізною, робочою програмами виробничої практичної підготовки та силабусом. В них описані основні вимоги, які висуваються до виробничої практичної підготовки, терміни проведення та форми контролю.

Методичні рекомендації розроблені на основі Положення про практику, стажування та працевлаштування здобувачів вищої освіти Донецького національного університету імені Василя Стуса та Методичних рекомендацій щодо навчально-методичного та документального супроводу практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

1. Відомості про виробничу практичну підготовку

Виробнича практична підготовка є частиною освітньої програми підготовки здобувачів, спрямована на формування та розвиток професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах конкретного підприємства, установи оволодіння сучасними управлінськими методами і підходами до прийняття оптимальних рішень у публічній сфері, навичками організації, розподілу та ефективного використання трудових, виробничих, фінансових тощо ресурсів, формування у майбутніх фахівців потреби систематично оновлювати та підвищувати рівень своїх знань та творчо застосовувати їх у практичній діяльності.

Метою виробничої практичної підготовки є:

- 1) закріплення теоретичних знань, які були отримані здобувачем в процесі навчання;
- 2) формування готовності здобувача вищої освіти до цілісного сприйняття і виконання функціональних обов'язків;
- 3) формування у здобувача професійного вміння приймати самостійні рішення у невизначених умовах;
- 4) оволодіння новітніми методами, формами організації та забезпечення ефективності публічної політики та адміністрування;
- 5) виховання потреби у здобувача систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати у сфері публічної політики та адміністрування.

Міждисциплінарні зв'язки, на яких базується виробнича практична підготовка.

Виробнича практична підготовка здобувачів СО магістр спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування ОП Публічна політика та адміністрування пов'язана з дисциплінами Публічна політика та державне управління, Публічні фінанси та бюджетування, Політичний SMM, HRM для керівника.

Тривалість виробничої практичної підготовки та термін її проведення визначається Робочим навчальним планом відповідної спеціальності. Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач, наведені в освітній програмі.

2. Індивідуальні завдання виробничої практичної підготовки

Виробнича практична підготовка є однією з форм науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти поряд з такими формами як написання кваліфікаційної магістерської роботи, участь у науково-практичних конференціях, конкурсах наукових праць молодих дослідників, турнірах тощо.

Зміст науково-дослідницької компоненти виробничої практичної підготовки здобувача вищої освіти, тематика дослідницької діяльності узгоджуються з напрямками дослідницької діяльності кафедри, а також з конкретною дослідницькою проблематикою, визначеною темою кваліфікаційної магістерської роботи здобувача.

Особливого значення науково-дослідна складова виробничої практичної підготовки набуває для здобувачів вищої освіти СО «Магістр», кваліфікаційна магістерська робота яких має бути самостійним науковим дослідженням. Здобувач разом з керівником практичної підготовки від кафедри формулює основні проблеми дослідження в сфері публічного управління та адміністрування з урахуванням специфіки бази практичної підготовки, визначає методи дослідження та підходи до вирішення проблем, зазначених в завданні. Обраний напрям дослідження знаходить своє відображення в індивідуальному завданні виробничої практичної підготовки. Зміст індивідуального завдання повинен урахувати конкретні умови та можливості організації (установи), відповідати цілям і завданням навчального процесу, здатностям і теоретичній підготовці здобувачів.

Тематика індивідуальних завдань здобувачів при проходженні виробничої практичної підготовки охоплює широке коло питань, пов'язаних з проведенням досліджень щодо особливостей організації функціонування, установи, підприємства, суб'єкта публічної влади тощо.

Індивідуальні завдання фіксуються у щоденнику практичної підготовки керівником виробничої практичної підготовки перед початком практичної підготовки та оформлюються окремою сторінкою у звіті з проходження практичної підготовки.

Зміст індивідуального завдання виробничої практичної підготовки:

1. Надання комплексної характеристики бази виробничої практичної підготовки. Охарактеризувати сферу діяльності, організаційну структуру, надати опис структурних підрозділів їх функції.

2. Правова основа функціонування бази виробничої практичної підготовки. Охарактеризувати сферу, в якій функціонує ПУО, основні нормативні документи, методичні та інструктивні матеріали.

3. Аналіз виконання працівниками своїх службових обов'язків. Обґрунтувати суб'єктивну думку, щодо оцінки ефективності діяльності персоналу (об'єкту виробничої практичної підготовки) за такими критеріями:

- ступінь відповідності напрямів, змісту і результатів діяльності бази практичної підготовки тим її параметрам, які відображені у правовому статусі окремої посади;
- результативність управлінських впливів;

- аналіз особливостей забезпечення зворотного зв'язку в процесі групових комунікацій;
- об'єктивність та доцільність управлінської інформації, яка видається органами та їх посадовими особами.

Результати проходження виробничої практичної підготовки подати у вигляді таблиці:

Завдання виробничої практичної підготовки	Результати проходження виробничої практичної підготовки

3. Вимоги до оформлення звіту з виробничої практичної підготовки

Обсяг звіту з виробничої практичної підготовки – до 10 стор. формату А4 (без урахування титульного аркуша і змісту). Поля: зліва – 30 мм, справа – 10 мм, вгорі та внизу – 20 мм.

Шрифт: Times New Roman, розмір 14 pt, міжрядковий інтервал 1,5, Абзацний відступ – 1,25 см по всьому тексту звіту, розміщення тексту по ширині документа (уникати «рваного» правого краю). У таблицях і рисунках дозволяється використовувати шрифт розміру 12 pt.

Нумерація сторінок: наскрізна в межах усього документа, номер кожної сторінки ставиться вгорі по центру аркуша. Номер сторінки на титульному аркуші не ставиться, але входить до загальної нумерації. Текст друкується на одному боці сторінки формату А4.

4. Захист звіту з виробничої практичної підготовки та супровідні документи

Перед проходженням виробничої практичної підготовки здобувач має укласти договір про її проходження у 2-х екземплярах, який друкується з обох сторін аркуша А4 (Додаток А), отримати щоденник виробничої практичної підготовки (Додаток Б) та направлення (за необхідністю) (Додаток В).

Як результат проходження виробничої практичної підготовки здобувачем має бути представлений звіт (Додаток Г) та. Звіт виконується здобувачем самостійно з урахуванням специфіки бази виробничої практичної підготовки.

Звіт захищається здобувачем у комісії, призначеній завідувачем випускової кафедри, з диференційованою оцінкою. До складу комісії можуть входити завідувач кафедри, керівник виробничої практичної підготовки від бази виробничої практичної підготовки, викладачі, які викладали здобувачам вищої освіти, що проходили практику, дисципліни професійної підготовки. Комісія приймає залік у здобувачів вищої освіти на базах виробничої практичної підготовки або на факультеті по закінченні виробничої практичної

підготовки протягом десяти днів. Оцінка здобувача вищої освіти за виробничу практичну підготовку враховується стипендіальною комісією при призначення стипендії разом з його оцінками за результатами екзаменаційної сесії.

На захисті звіту з виробничої практичної підготовки здобувач звітує про виконання поставлених завдань, відповідає на питання керівника виробничої практичної підготовки від кафедри, які стосуються здійснюваної діяльності на базі виробничої практичної підготовки. Звіт з виробничої практичної підготовки та щоденник є обов'язковою умовою для оцінки виробничої практичної підготовки здобувача.

Здобувач вищої освіти, який не виконав програму виробничої практичної підготовки без поважних причин, або отримав незадовільну оцінку, відраховується з Університету. Якщо програма виробничої практичної підготовки не виконана здобувачем з поважної причини, здобувач вищої освіти не допускається до захисту звіту з виробничої практичної підготовки, що зазначається у відомості, і йому надається можливість проходження виробничої практичної підготовки повторно у вільний від навчання час.

Щоденник виробничої практичної підготовки – спеціальний документ, у якому фіксується вид практичної підготовки, терміни проходження, підписи відповідальних осіб, види виконаної роботи. Щоденник практичної підготовки – це загальноуніверситетський документ, який зберігається в архіві факультету протягом зазначеного відповідними нормативними документами строку. Щоденник виробничої практичної підготовки видається керівником практичної підготовки від кафедри кожному здобувачеві до початку проходження виробничої практичної підготовки.

Структура звіту про виробничу практичну підготовку:

- 1) Вступ
- 2) Відомості про базу виробничої практичної підготовки
- 3) Опис виконуваної роботи під час проходження виробничої практичної підготовки

5. Критерії оцінювання звіту з виробничої практичної підготовки

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою	
	ECTS	національною
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
75-81	C	
67-74	D	Задовільно
60-66	E	
0-59	FX	Незадовільно

Список рекомендованої літератури

1. Положення про організацію освітньої діяльності в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса // Донецький національний університет. URL: <https://drive.google.com/drive/folders/16bM6Qoi2tEsPbqmSPcQy85vaJanwf6pR>

2. Правила внутрішнього трудового розпорядку Донецького національного університету імені Василя Стуса // Донецький національний університет. URL: https://drive.google.com/file/d/1tztxCTUOEct0u1VoTackRC_OckJm7CL/view

3. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/print>

4. Статут Донецького національного університету імені Василя Стуса // Донецький національний університет. URL: <https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2018/04/Statut-Donetskogo-natsionalnogo-universitetu-imeni-Vasilya-Stusa.pdf>

5. Матеріали сайту <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>

ДОГОВІР № _____
про проведення практичної підготовки
здобувачів вищої освіти

Місто _____

« ____ » _____ 2020 р.

Донецький національний університет імені Василя Стуса, в особі першого проректора **Нагорняк Тетяни Леонтіївни**, яка діє на підставі Положення про делегування повноважень ректора та правовий статус проректорів Донецького національного університету імені Василя Стуса, затвердженого наказом ректора від 28 серпня 2019 року №294/05, надалі іменується ДонНУ імені Василя Стуса, з однієї сторони, та _____, в особі _____, який діє на підставі _____, надалі іменується _____, з другої сторони, уклали між собою договір:

1. База практики зобов'язується:

1.1. Прийняти здобувачів вищої освіти на практичну підготовку згідно з календарним планом:

№ з/п	Освітня програма/ Спеціальність	Курс	Вид практичної підготовки	Кіл-сть здобувачів вищої освіти	Термін практичної підготовки (початок - кінець)

1.2. Призначити наказом кваліфікованих фахівців для керівництва практичною підготовкою.

1.3. Створити належні умови для виконання здобувачів вищої освіти програми практичної підготовки, не допускати їх використання до зайняття посад та виконання робіт, що не відповідають програмі практичної підготовки та майбутньому фаху.

1.4. Забезпечити здобувачам вищої освіти умови безпечної праці на конкретному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: ввідний та на робочому місці. У разі потреби навчати здобувачів вищої освіти безпечних методів праці.

1.5. Надати здобувачам вищої освіти можливість користуватися матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практичної підготовки.

1.6. Забезпечити облік виходів на роботу здобувачів вищої освіти. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти заклад вищої освіти.

1.7. Після закінчення практичної підготовки надати характеристику на кожного здобувача вищої освіти, в котрій відобразити виконання програми практичної підготовки, якість підготовленого ним звіту тощо.

1.8. Надавати здобувачам вищої освіти можливість збору інформації для курсових та кваліфікаційних робіт за результатами діяльності підприємства, яка не є комерційною таємницею, на підставі направлень кафедр.

1.9. Додаткові умови _____

2. Заклад вищої освіти зобов'язується:

2.1. До початку практичної підготовки надати базі програму на погодження, а не пізніше ніж за тиждень – список направлених здобувачів вищої освіти.

2.2. Призначити керівниками практичної підготовки кваліфікованих викладачів.

2.3. Забезпечити додержання здобувачами практичної підготовки трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практичної підготовки нещасних випадків, якщо вони сталися зі здобувачами вищої освіти під час проходження практичної підготовки.

2.4. Заклад вищої освіти зобов'язується не розголошувати використану інформацію про діяльність підприємства через знищення курсових, кваліфікаційних робіт та звітів у встановленому порядку.

2.5. Додаткові умови _____

3. Відповідальність сторін за невиконання договору:

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практичної підготовки згідно із законодавством про працю в Україні.

3.2. Усі суперечки, що виникають між сторонами за договором, вирішуються у встановленому порядку.

3.3. Договір набуває сили після його підписання сторонами і діє до кінця практичної підготовки згідно з календарним планом.

3.4. Договір складений у двох примірниках: по одному – базі практичної підготовки і закладу вищої освіти.

3.5. Місцезнаходження, реквізити та підписи сторін:

**Донецький національний університет
імені Василя Стуса**

м. Вінниця, вул. 600-річчя, 21

Код ЄДРПОУ 02070803

rector@donnu.edu.ua

тел. (0432) 50 89 30

факс. (0432) 50 87 78

м. _____, вул. _____, _____

Код ЄДРПОУ _____

тел. (0432) _____

факс. (0432) _____

Керівник

Перший проректор

_____ Т. Л. Нагорняк

**ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА**

ЩОДЕННИК ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Вид та назва
практичної підготовки

ПІБ здобувача

Факультет

Кафедра

Ступінь освіти

Спеціальність

Освітня програма

Курс

Група

НАПРАВЛЕННЯ НА ПРАКТИЧНУ ПІДГОТОВКУ

Назва бази практичної
підготовки

Термін
практичної
підготовки

з

по

(підпис)

(дата)

(прізвище та ініціали)

Керівник практики від ЗВО

(підпис)

(дата)

(прізвище та ініціали)

М.П.

**Здобувач вищої освіти прибув
на базу практичної підготовки**

(посада керівника від бази
практики)
М. П.

(підпис)

(дата)

(прізвище та ініціали)

Вибув з бази практичної підготовки

(посада керівника від бази
практики)
М. П.

(підпис)

(дата)

(прізвище та ініціали)

ТЕМА ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ

КАЛЕНДАРНИЙ ГРАФІК ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

№ з/п	Назви робіт	Дата	Відмітки про виконання
1	Проведення вступних організаційних зборів		
2	Отримання індивідуального завдання		
3	Виконання індивідуального завдання		
4	Підготовка та оформлення звіту з виробничої практичної підготовки		
5	Проведення підсумкових організаційних зборів		

(підпис)

(дата)

(прізвище та ініціали)

ВІДГУК І ОЦІНКА РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ПРАКТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ

(заповнює керівник практичної підготовки від бази практичної підготовки)

(посада керівника від бази
практичної підготовки)

(підпис)

(дата)

(прізвище та ініціали)

ВИСНОВОК КЕРІВНИКА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВІД КАФЕДРИ

(посада керівника від
кафедри)

(підпис)

(дата)

(прізвище та ініціали)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ЗАХИСТУ

« » 20__ року
(дата захисту)

(оцінка нац. шкала/кіл-ть балів/ECTS)

(посада голови комісії із захисту)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Місце кутового штампа
закладу вищої освіти

КЕРІВНИКУ

НАПРАВЛЕННЯ НА ПРАКТИЧНУ ПІДГОТОВКУ

/є підставою для зарахування на практичну підготовку/

Згідно з наказом від «_____» _____ 20__ року № _____

направляємо на практичну підготовку здобувачів вищої освіти _____ курсу, які
навчаються за освітньою програмою (спеціальністю) _____

Назва практичної підготовки _____

Термін проходження практичної підготовки з «__» _____ 20__ року
по «__» _____ 20__ року

Керівник практичної підготовки від кафедри _____

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

ПРІЗВИЩА, ІМЕНА ТА ПО БАТЬКОВІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Керівник виробничої
практики ЗВО
М.П.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

ДОДАТОК Г

ТИТУЛЬНА СТОРІНКА ЗВІТУ З ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ І ПРИКЛАДНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ПОЛІТОЛОГІЇ ТА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

ЗВІТ

з виробничої практичної підготовки

з «____» _____ 20__ р.

по «____» _____ 20__ р.

Здобувача ____ курсу, СО магістр
факультету інформаційних
та прикладних технологій _____

(підпис)

(ПІБ)

Керівник виробничої практичної
підготовки від кафедри _____

(підпис)

(вч. звання, посада)

(ПІБ)

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(вч. звання, посада)

(ПІБ)

Вінниця 2020